Betoog algemene beschouwingen 2025 (8 minuten spreektijd)

Thnx voorzitter,

Sinds vorige week zit ik een beetje in een identiteitscrisis. Ik betrap mezelf er steeds vaker op dat ik me ineens heel verantwoordelijk voel – alsof ik de arbeidersklasse moet aanspreken. En mijn principiële ruggengraat voelt, losser dan vroeger. Misschien is het u al opgevallen: ik had vanochtend ineens de behoefte om een pak aan te trekken. Dit had de Lennart die hier 7 jaar geleden kwam binnenwandelen nooit geloofd.

Ik dacht even: zou het ermee te maken hebben dat ik binnenkort dertig word? Maar toen dacht ik aan Patrick — toch een groot voorbeeld voor mij, die is die grens toch ook net gepasseerd, en die heeft er absoluut geen last van. Misschien zwicht ik toch langzaam voor de verrechtsende samenleving, of het rechtse Amstelveen waarin ik ben opgegroeid? Nou, nee. Mijn afkeer van rechts geroeptoeter over asielzoekers of populistisch anti-woke gekwaak wordt juist alleen maar groter. En bovendien: sommige rechtse collega's in deze raad bieden daar gelukkig ook weerstand tegen — zelfs binnen hun eigen partij. Chapeau voor die écht liberale VVD'ers. Nee, daar ligt het niet aan. Juist in Amstelveen is een sterk links progressief geluid keihard nodig. Kijk alleen al naar onze woningmarkt: nergens is de ongelijkheid zo zichtbaar als hier, tussen mensen die verdienen aan een huis en mensen die hun hele maandsalaris kwijt zijn aan vaste lasten. De 'geluksvogels' die überhaupt een woning hébben. Hier is een sociale aanpak geen luxe, maar pure noodzaak.

De verklaring kan eigenlijk maar op één plek liggen: ik ben vorige week lid geworden van de PvdA. Maar is dat wel te rijmen met mijn groene hart — dat, zoals bij de meeste mensen, toch echt links zit? Rechts is leegte... Toch voelt het nu ik hier sta een beetje alsof ik met twee monden spreek. Maar is dat wel zo? Zijn onze lokale, Amstelveense verhalen écht zo verschillend? En belangrijker nog: moet ik mijn aanpak eigenlijk wel veranderen?

Laten we maar gewoon met de inhoud aan de slag gaan: de perspectiefnota. Financieel op orde en weinig spannends — na jaren van stevige investeringen is het spaargeld grotendeels op, en worden de politieke keuzes doorgeschoven. Maar dat zijn wél de keuzes die ertoe doen: wat gaan we nog wel doen, wat niet, en hoe gaan we dat met elkaar betalen?

In een solidaire samenleving dragen de sterkste schouders de zwaarste lasten. Dat zal elke linkse kameraad volmondig beamen. Maar zijn we in Amstelveen wel zo'n solidaire samenleving? Want wie betaalt uiteindelijk de rekening van al die mooie plannen die we hier samen bedenken? Onze inwoners natuurlijk. En als de afvalstoffenheffing, het rioolrecht, parkeervergunningen, het aanvragen van een paspoort of rijbewijs, of simpelweg deelname aan het openbare leven in Amstelveen voor iedereen evenveel kost, dan voelen die lasten voor minder sterke schouders toch veel zwaarder. Hoe solidair is het eigenlijk om de OZB kunstmatig zo laag mogelijk te houden, en daarmee vooral de sterkste schouders te ontzien? Een standpunt waar zelfs de 'boomer-PvdA'er' in zijn koophuis zich toch moeilijk tegen zou kunnen verzetten. En ja, ook ik behoor sinds kort tot die bevoorrechte 'elitaire' groep. Maar juist dát is solidariteit: je eigen positie onder ogen zien, en die gebruiken om bij te dragen aan een gelijkwaardige samenleving. Zeker in een tijd waar angst voor rampen of oorlogen gesprek van de dag is. Dan is zelfredzaamheid heel fijn, maar of je buurvrouw voor je klaar staat als je hulp nodig hebt, is veel belangrijker: Collectieve weerbaarheid.

Dan een ander bekend mantra van GroenLinks: de vervuiler betaalt. Wie betaald dan de 6,5 ton per jaar extra kwijt zijn aan het verwerken van lachgascilinders? Een landelijk probleem, zeker — er wordt al nagedacht over oplossingen. Maar wat ons betreft is er meer creativiteit nodig. Want als de vervuiler moet betalen, dan mag de opruimer óók beloond worden. Wat ons betreft: voer statiegeld weer in, desnoods lokaal. Of beter nog: betrek onze jongeren. Laat hen meedenken over hoe we deze kosten kunnen verlagen, en geef de opbrengst van

die besparing terug aan een initiatief voor hun eigen doelgroep. Want ja, er wordt bij dit probleem misschien iets te snel naar jongeren gewezen. Maar waarom kijken we niet juist naar hen voor de oplossing?

De bussluis in Bovenkerk wilde ik niet onbesproken laten. Het activisme binnen de wijk kan ik als GroenLinkser namelijk zeer waarderen — activisme is namelijk waardevol en zinnig, kijk maar naar het rode-lijn protest in Den Haag van 3 weken geleden, het werkt. Want ook hier wil iedereen een oplossing. Een oplossing waarin het belang van de één niet prevaleert boven dat van de ander, het belang van het individu niet boven het collectief en het belang van machtige volwassenen niet boven het leven van kinderen, Amstelveense of Gazaanse zo u wilt. Volgens mij zouden elke GroenLinkser en elke PvdA'er precies dezelfde afweging maken. Als je dit gegeven in Bovenkerk allemaal meeweegt, is er toch maar één logische stap: morgen samen met bewoners beginnen met een 30 km/u-zone. En nee, dit is niet het idealistische stemmetje in mij dat spreekt — dit is juist pragmatisch en realistisch. De PvdA zal trots op me zijn.

Een andere zorg van GroenLinks betreft het achterstallige onderhoud van onze wegen met open plaveisel. De gemeentefinanciën lijken op orde maar de herstelkosten kunnen de komende jaren flink in de papieren lopen. Tegelijkertijd zien wij hier ook direct een verband met de slechte staat van sommige fietspaden — denk bijvoorbeeld aan het risico van losliggende tegels op de Amsterdamseweg. Mijn oma kan hierover meepraten. Vorig jaar is zij door losliggende stoeptegels hardgevallen en brak daarbij haar pols. Ikzelf had een tegel nooit als gevaar gezien, maar inleven in een ander maakt de stad zoveel beter. En hierbij veiliger.

Solidariteit strekt zich verder uit dan alleen de mensen in Amstelveen en de mensen verder weg. Wat dacht je van de dieren om ons heen. Inleven in een vrolijk huisdier is niet zo moeilijk voor velen, maar waarom trekken we daar de grens. Waar is onze solidariteit voor wezens die er minder vrolijk uit zien, of die we helemaal niet kunnen zien? Denken we wel na over hun belangen als we parkeergarages bouwen of zoals ik nu al gefluister hoor over de polders bebouwen? De natuur echt serieus meenemen in beleid, vraagt om verder te kunnen kijken dan de huidige tijd. Solidair zijn met volgende generaties, zodat ook zij een fijne en gezonde plek hebben om te leven. Beweer nu nog maar eens dat groen en rood niet samengaan!

Laatste inhoudelijk onderwerp voor vandaag, en daar eindig ik graag mee: seks. En eerlijk is eerlijk, GroenLinks heeft misschien toch nét iets meer sexappeal dan de PvdA. Geen idee hoe dat komt — het ligt in ieder geval niet aan de leeftijd, want dit plan is afkomstig van Stieneke. Seks moet leuk zijn, maar ook veilig. Uit onderzoek blijkt dat het condoomgebruik onder jongeren de laatste jaren afneemt, tegelijkertijd stijgt het aantal SOA's. Daarom willen wij, in navolging van onder andere Frankrijk en andere gemeenten in Nederland, graag gratis condooms beschikbaar stellen voor onze jongeren. Hiervoor een motie.

Om af te sluiten, voorzitter: sprak hier zojuist de GroenLinkser of de PvdA'er in mij? Vraag het maar aan een willekeurig persoon, en die zou het niet kunnen zeggen. Onze gezamenlijk visie is namelijk meer dan duidelijk. Een visie gebaseerd op solidariteit, waarin gelijkwaardigheid, persoonlijke vrijheid en een gezonde planeet essentieel zijn. Voor ons is namelijk niet wie of op welke manier onze sociaal-progressieve visie wordt uitgedragen belangrijk, maar dat we aan de slag gaan om doelen te bereiken. Ook vanuit Amstelveen zijn er meerdere wegen die naar Rome leiden. Samen met de vele mensen van PvdA en GroenLinks zal die weg ongetwijfeld wat breder moeten zijn. Maar dat laatste… dat is dan weer geen GroenLinks-uitspraak.

Tot zover, Ik lees nog even het dictum van de motie voor.
dank voorzitter.